

Potrebe za informacijama daljnjih korisnika u skladu s Uredbom REACH: Sažetak istraživanja tržišta 2017. – 18.

Sažetak

Lipanj 2019.

Izjava o odricanju od odgovornosti

Ova publikacija namijenjena je isključivo za potrebe informiranja i u njoj nisu nužno iznesena službena stajališta Europske agencije za kemikalije. Europska agencija za kemikalije nije odgovorna za eventualno korištenje informacija sadržanih u ovom dokumentu.

Verzija	Ažuriranje	Izmjena
1.0	8.7.2019.	Prvo izdanje

Potrebe za informacijama daljnjih korisnika u skladu s Uredbom REACH – Sažetak

Referentna oznaka: ECHA-2019-R-14-HR

ISBN: 978-92-9481-301-5

Kat. broj: ED-04-19-508-HR-N

DOI: 10.2823/24998

Datum objave: lipanj 2019.

Jezik: HR

© Europska agencija za kemikalije, 2019.
Naslovnica © Europska agencija za kemikalije

Ako imate pitanja ili primjedbe u vezi s ovim dokumentom, pošaljite ih (uz naznaku referentnog broja dokumenta i datuma objave) putem obrasca za upite. Obrazac za upite dostupan je na internetskoj stranici ECHA-e za kontakt: <http://echa.europa.eu/contact>

Europska agencija za kemikalije

Poštanska adresa: P.O. Box 400, FI-00121 Helsinki, Finland

Adresa ureda: Annankatu 18, Helsinki, Finska

1. Sažetak

Kontekst

Tijekom 2017. i 2018. Europska agencija za kemikalije (ECHA) s partnerima je provela šest istraživanja kako bi stekla saznanja o tome u kojoj su mjeri poduzeća upoznata s proširenim sigurnosno-tehničkim listovima, kako se njima koriste i što od njih očekuju. Prošireni sigurnosno-tehnički list sadržava glavni dio koji se sastoji od 16 odjeljaka i priložene scenarije izloženosti.

Uredbom REACH uveden je zahtjev za proširenje sigurnosno-tehničkog lista prilogom o scenariju izloženosti koji obuhvaća opasne tvari¹ koje se registriraju u količinama od 10 tona ili više godišnje. Prošireni sigurnosno-tehnički list bio bi sredstvo za priopćavanje relevantnih informacija iz procjene kemijske sigurnosti podnositelja registracije. Informacije iz scenarija izloženosti trebale bi služiti kao potpora korisnicima kemikalija kako bi mogli poduzeti potrebne mjere zaštite zdravlja ljudi i okoliša.

U istraživanjima iz ovog izvješća pružaju se povratne informacije o novom prilogu o scenariju izloženosti i glavnom dijelu sigurnosno-tehničkog lista koji je već desetljećima obvezan za sve opasne tvari i smjese.

Istraživanja su provedena u okviru programa Mreže za razmjenu scenarija izloženosti (ENES)². Obuhvaćala su različite faze u lancu opskrbe od proizvođača tvari do formulatora smjesa, distributere i korisnike kemikalija u Finskoj te pet industrijskih sektora u Italiji u kojima se upotrebljavaju kemikalije. Usto su prikupljena stajališta inspektora rada o proširenim sigurnosno-tehničkim listovima i mogućoj uporabi njihova sadržaja pri procjeni rizika na radnome mjestu.

Istraživanja

U Finskoj su organizirana dva kruga razgovora s poduzećima, prvi u proljeće 2017. i drugi početkom 2018. Sudjelovalo je 37 poduzeća, od kojih su većina bila velika i srednja poduzeća. Cilj je bio steći saznanja o trenutačnim tokovima informacija o opasnim tvarima i smjesama u lancu opskrbe te o tome u kojoj mjeri te informacije zadovoljavaju potrebe poduzeća u metaloprerađivačkoj i inženjerskoj industriji u Finskoj.

U prvom krugu razgovora održanom tijekom 2017. prikupljene su informacije o prethodno navedenim temama i o tome u kojoj su mjeri poduzeća upoznata s popratnim materijalima ECHA-e (smjernice i alati za daljnje korisnike).

Krajem 2017. ECHA je također provela anketu u suradnji s pet finskih strukovnih udruženja. Anketom su dopunjeni razgovori i prikupljene povratne informacije od 45 poduzeća o protoku informacija i načinima za poboljšanje komunikacije u lancu opskrbe te pitanja o dostupnim smjernicama i alatima za potporu poduzećima u pogledu njihovih obveza u skladu s uredbama REACH i CLP. Na anketu su odgovorila poduzeća koja posluju na različitim razinama lanca opskrbe, uključujući mala, srednja i velika poduzeća koja proizvode tvari, formuliraju smjese, distribuiraju kemikalije ili ih upotrebljavaju u metaloprerađivačkoj i inženjerskoj industriji.

Talijanski Nacionalni institut za osiguranje od nezgoda na radu (INAIL) proveo je anketu među talijanskim poduzećima. U okviru te ankete istraživali su se protok i kvaliteta proširenih sigurnosno-tehničkih listova i način na koji poduzeća upotrebljavaju informacije iz sigurnosno-tehničkih listova u svojoj procjeni rizika na radnome mjestu. Anketa je provedena zajedno s talijanskim Savezom kemijske industrije i pet udruženja koja obuhvaćaju sektore prerade drva, tekstila, papira i kartona, sektor šavljenja kože te plastike i gume. Početkom 2018. ukupno su

¹ Uključujući postojeane, bioakumulativne i otrovne tvari; vrlo postojeane i vrlo bioakumulativne tvari; te tvari s Popisa predloženih tvari.

² <https://echa.europa.eu/about-us/exchange-network-on-exposure-scenarios>

683 poduzeća iz tih pet sektora (uglavnom mala i srednja) ispunila anketu.

Cilj istraživanja koja su provedena među inspektorima rada bio je prikupiti saznanja o tome koje informacije iz proširenog sigurnosno-tehničkog lista tijela u području sigurnosti i zdravlja na radu smatraju korisnima za korisnike kemikalija. Krajem 2017. obavljani su razgovori s predstavnicima deset tijela nadležnih za inspekciju rada, a u proljeće 2018. na anketu je odgovorilo 20 država članica EU-a. S njima je kontaktirao Odbor viših inspektora rada (SLIC), koji djeluje u okviru radne skupine Chemex.

Sažetak glavnih rezultata i preporuka

U istraživanjima su utvrđene četiri vrste problema.

1. Krajnji korisnici nisu u cijelosti upoznati sa svojim obvezama u pogledu proširenih sigurnosno-tehničkih listova.
2. Informacije još ne protječu niz lanac opskrbe kako je predviđeno, dok je komunikacija o uporabama uz lanac opskrbe ograničena.
3. Informacije u proširenim sigurnosno-tehničkim listovima nisu u skladu s potrebama primatelja.
4. Nedostaju informatička rješenja kojima bi se olakšao prijenos informacija iz scenarija izloženosti među poduzećima.

Istraživanja pokazuju **ograničeno znanje poduzeća o proširenim sigurnosno-tehničkim listovima**, povezanim regulatornim obvezama i dostupnoj potpori za poduzeća.

Općenito, dobavljači kemikalija (osobito velika poduzeća) dobro su informirani i raspolažu resursima potrebnima za ispunjavanje obveza. Unatoč tomu, gotovo polovica poduzeća koja su krajnji korisnici u Finskoj i Italiji nije primila proširene sigurnosno-tehničke listove ili nije zabilježila njihov primitak. Međutim, krajnji korisnici kemikalija uglavnom upotrebljavaju smjese, a uključivanje informacija iz scenarija izloženosti u sigurnosno-tehnički list za smjese još nije postalo uobičajena praksa.

Očekuje se da će se u okviru 3. mjere za preispitivanje Uredbe REACH pojasniti kako bi se informacije iz scenarija izloženosti trebalo priopćavati u sigurnosno-tehničkom listu za smjese. Osim toga, mnogi krajnji korisnici kemikalija naveli su da nisu dobro upoznati s obvezama u pogledu scenarija izloženosti. To jasno ukazuje na potrebu za nastavkom aktivnosti informiranja o proširenim sigurnosno-tehničkim listovima na donjem dijelu lanca opskrbe.

ECHA je već objavila opsežne popratne materijale o proširenim sigurnosno-tehničkim listovima, uključujući jednostavne vodiče i primjere za potporu poduzećima. Većina tih publikacija dostupna je na 23 jezika EU-a i stoga im se može jednostavno pristupiti te se njima mogu koristiti svi dionici u cilju informiranja o toj temi. Materijali su dostupni u odjeljcima internetske stranice ECHA-e posvećenima daljnjim korisnicima³. Praktični primjeri scenarija izloženosti dostupni su u odjeljku internetske stranice ECHA-e posvećenom podršci⁴.

U okviru finskih i talijanskih istraživanja te istraživanja provedenih među inspektorima rada prijavljeni su nedostaci u **protoku proširenog sigurnosno-tehničkog lista** duž lanca opskrbe. Napominje se da su scenariji izloženosti koje su zaprimila poduzeća uglavnom bili primjerene duljine, odnosno manje od 30 stranica, ali da zbog praktičnih poteškoća u njihovoj distribuciji nisu uvijek dopri do donjeg dijela lanca opskrbe (npr. zbog informacijskih sustava ili prijevoda).

³ <https://echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users>

⁴ <https://echa.europa.eu/support/practical-examples-of-exposure-scenarios>

Međutim, svi subjekti u lancu opskrbe trebali bi imati na umu da iz Uredbe REACH proizlazi obveza prosljeđivanja informacija iz scenarija izloženosti i da poduzeća na svim razinama lanca opskrbe imaju pravo primiti te informacije.

Istraživanja iz ovog izvješća jasno ukazuju na to da je **komunikacija uz lanac opskrbe** o informacijama u vezi s uporabom koja se odvija s dobavljačima **i dalje ograničena** te da je uglavnom usredotočena na pitanja razvrstavanja i osobnu zaštitnu opremu. Komunikacija uz lanac opskrbe koja se odvija s podnositeljima registracije i odnosi na oblike uporabe i uvjete uporabe te kontakti s dobavljačima u pogledu kvalitete proširenog sigurnosno-tehničkog lista odvijaju se na *ad hoc* osnovi i uglavnom ih provode velika poduzeća. Rezultati finskog i talijanskog istraživanja ukazuju na to da bi strukturirana komunikacija olakšala prosljeđivanje razumljivih informacija o uporabama i uvjetima uporabe uz lanac opskrbe. Na razini industrijskog sektora to bi se pitanje moglo riješiti s pomoću karata uporabe koje su izrađene u okviru programa ENES-a.

U istraživanjima se navode razni **nedostaci u pogledu kvalitete proširenih sigurnosno-tehničkih listova**. Poduzeća i inspektori rada slažu se da scenariji izloženosti donose dodanu vrijednost samo ako su dobro pripremljeni. Utvrđeni nedostaci obuhvaćaju informacije koje nedostaju, nisu jasne ili su preopćenite da bi bile korisne. Često spomenuti problemi bili su neusklađena struktura dokumenata, nedosljednost informacija i dvosmislena terminologija. Osim toga, u anketi se navodi da često nedostaju scenariji izloženosti na nacionalnom jeziku i da su prošireni sigurnosno-tehnički listovi djelomično ili loše prevedeni. Ta pitanja povezana s kvalitetom ugrožavaju vrijednost i upotrebljivost proširenih sigurnosno-tehničkih listova te bi njihovo rješavanje trebalo postaviti kao prioritet.

Važno je imati na umu da su prošireni sigurnosno-tehnički listovi namijenjeni uporabi u nizu poduzeća, od profesionalnih obrtnika do velikih poduzeća koja imaju odjele nadležne za kemijsku sigurnost i pravnu usklađenost. Distribucija sigurnosno-tehničkih listova koji sadržavaju informacije o izloženosti u formatu PDF ili tiskanom obliku otežava ispunjavanje potreba za informacijama raznolike skupine primatelja, dok se istodobno nastoje omogućiti upravljanje dokumentima i njihova razumljivost u europskom višejezičnom okruženju. Stoga su mnoga poduzeća izrazila želju za **suvremenim informatičkim rješenjima** koja bi im olakšala poslovanje. Žele informatička rješenja koja će im omogućiti filtriranje informacija koje su relevantne za poduzeća. Dobrodošla su i rješenja za elektronički prijenos informacija iz ulaznih proširenih sigurnosno-tehničkih listova u informacijske sustave primatelja. Uvođenjem takvih alata poboljšala bi se učinkovitost obrađivanja informacija iz sigurnosno-tehničkog lista i smanjile pogreške koje nastaju zbog dugotrajnog ručnog obrađivanja podataka.

Šest istraživanja tržišta pruža dragocjen uvid u protok proširenih sigurnosno-tehničkih listova u lancu opskrbe i učinak scenarija izloženosti na razini krajnjeg korisnika 2017. i 2018. godine. Stoga će ti rezultati olakšati planiranje aktivnosti ENES-a u vezi s poboljšanom komunikacijom u lancu opskrbe te pridonijeti 3. mjeri za preispitivanje Uredbe REACH⁵ koja se odnosi na *provedivost i kvalitetu proširenih sigurnosno-tehničkih listova*. Neke prikupljene informacije važne su i za razvojne aktivnosti iz 12.1. mjere za preispitivanje Uredbe REACH koja se odnosi na *povezanost Uredbe REACH i zakonodavstva o sigurnosti i zdravlju na radu* te 14. mjere za preispitivanje Uredbe REACH koja se odnosi na *potporu malim i srednjim poduzećima*.

Cjelovito izvješće dostupno je u odjeljku internetske stranice ECHA-e posvećenom 3. mjeri za preispitivanje Uredbe REACH na poveznici:

<https://echa.europa.eu/reach-review-action-3>

---

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0116&from=EN>

EUROPSKA AGENCIJA ZA KEMIKALE
ANNANKATU 18, P.O. BOX 400,
FI-00121 HELSINKI, FINLAND
ECHA.EUROPA.EU